

Aanwezig: Peter Fest (SURF, vz), Wilma de Buck (SK123), Dik Leering (Q Delft), Frank Cörvers (ROA), Joost Klein Entink (Platform Bèta Techniek), Twan Verrijt (IOWO), Ernest Berkhout (SEO Economisch Onderzoek), René Hageman (VSNU), Ruud Baarda (COLO), Arendo Schreurs (VNCI), René Eijsermans (Kunstconnectie), Jim Allen (ROA), Gertrud Visser (MKB-Nederland), Peter Louter (Bureau Louter), Anja van den Broek (ResearchNed), Arjen Schat (Philips), Wilm van Dam (CWI), Hilde Eling (SK123, verslag)

Gehouden te: SURFfoundation, Utrecht

1. Opening en agenda

De aanwezigen worden welkom geheten en stellen zich kort aan elkaar voor.

2. Presentaties

Anja van den Broek (ResearchNed)

ResearchNed is de beheerder van de SKI-database sinds 1 januari 2008. Het is een landelijke database gebaseerd op CROHO. Er wordt uit veel verschillende bronnen informatie verzameld. Van de gegevens wordt verwacht dat ze betrouwbaar, objectief, relevant, actueel, onomstreden en uniform zijn.

Wat betreft arbeidsmarktgegevens zit er informatie van het ROA in de SKI-database. Uit de HBO en WO Monitor en de arbeidsmarktprognoses.

Uit gebruikersonderzoek is gebleken dat veel van de gewenste gegevens over de arbeidsmarkt gaan. Een oordeel van werkgevers over een opleiding, beroepeninformatie, selectiecriteria van werkgevers zijn op dit moment nog niet opgenomen in de database en op de site.

Twan Verrijt (IOWO)

IOWO is betrokken bij de WO Monitor van de Radboud Universiteit. Competenties zijn een hot issue, maar het is niet altijd duidelijk wat het precies zijn. SK123 moet nadenken over het aggregatieniveau. Er zijn generieke competenties, maar ook op sector- en opleidingsniveau, dit zijn hele specifieke competenties. De vraag is hoe specificaties zo gemaakt kunnen worden dat het informatief wordt voor studiekeuzers. Bovendien hebben competenties niet altijd te maken met de gevolgde opleiding. Een andere factor waarmee rekening moet worden gehouden is de tijd. Zijn de competenties die je geeft bij een opleiding of beroep voor nu of voor over 5 jaar. Een waarschuwing bij de prognoses zou op zijn plaats zijn: "deze informatie geeft geen garantie voor de toekomst."

Peter Louter (Bureau Louter)

Bureau Louter doet onder andere regionaal arbeidsmarkt onderzoek. Ze hebben grote databases en prognosemodellen. Peter Louter geeft enkele voorbeelden van gegevens over de arbeidsmarkt die er verzameld worden.

Frank Cörvers (ROA)

Er staat al veel informatie over de arbeidsmarkt van ROA op de site. Het is een mooie manier om beschikbare informatie te ontsluiten. Het format dat COLO gebruikt zou ook goed voor HBO en WO gebruikt kunnen worden, maar voor mbo is de regionale arbeidsmarkt veel belangrijker. De branche-informatie moet wel overzichtelijk blijven. SK123 is daarin geslaagd, maar de gebruikers moeten niet uit het oog worden verloren. Het is goed om een beter idee te geven wat een studiekeuzer na zijn opleiding kan verwachten; scholieren realiseren zich niet wat arbeidsomstandigheden inhouden. Het beroepsbeeld moet aangescherpt worden.

De evaluatie van arbeidsmarktprognoses gebeurt systematisch aan het eind van de prognoses. De helft tot tweederde is precies goed. De prognoses zijn er op het niveau van het opleidingstype, dat zijn er ongeveer 100.

3. “Als ik Studiekeuze123 was zou ik...” – schoten voor de boeg

Peter Fest nodigt de deelnemers die nog niet aan het woord zijn geweest uit om te reageren en in hun verhaal de volgende aanzet mee te nemen “Als ik Studiekeuze123 was zou ik...”.

Joost Klein Entink (Platform Bèta Techniek)

Een doorverwijzing naar technische studies zou gewenst zijn. Studiewijzers zijn vrij alfa gericht, terwijl je voor bèta ook soft skills nodig hebt. Het zou handig zijn als de arbeidsmarktgegevens ook op regio werden weergegeven. Het Platform Beta&Techniek heeft onderzoek laten uitvoeren naar wat leerlingen interessant vinden. Dit is in een aantal categorieën onderverdeeld; status of geld, maatschappelijke vraagstukken, techniek enz. Interessant voor Sk123 op daarbij aan te sluiten.

Het zou goed zijn om te weten welke studies er gevraagd worden door werkgevers en waar werkgevers vinden dat er goede studenten vandaan komen.

Ernest Berkhout (SEO)

De vraag wat kan ik met mijn opleiding is belangrijk. Bijvoorbeeld sector en opleiding kruisen. Geef concrete voorbeelden bij de beroepen en opleidingen.

René Hageman (VSNU)

De website heeft iets teveel utiliteitsdenken. De exactheid in de getallen is te groot. Het is verstandig om slagen om de arm te houden en erbij te zetten dat het op termijn anders kan zijn. Graag meer profielbeschrijvingen, studenten hebben een beperkt beeld van de arbeidsmarkt.

Arjen Schat (Philips)

Techniek moet gestimuleerd worden. Studenten weten niet goed wat ze gaan doen na hun studie. Er is een behoefte om een beeld te krijgen van het beroepsveld.

Het is niet mogelijk om iets te zeggen over competenties op de site. Ze zijn er meestal per functie en aan verandering onderhevig. Dat kan niet in een website. Bij het startsalaris is het beter een gevoel of indicatie te geven dan een getal. Beroepsbeelden kun je clusteren vanuit de opleiding.

René Eijsermans (Kunstconnectie)

De site heeft een hoge ambitie. Binnen de kunstensector is er een hoog artistiek geweten. De werkelijkheid wijkt vaak sterk af van de sprookjeswereld binnen de studie. De studenten zijn vaak van subsidies afhankelijk en niet goed ondersteund in hun vaardigheden. Het is zou ook goed zijn om je te richten op de tijd na de studie, alumni beleid, nascholing, waar kunnen ze terecht, het levenlang leren.

Arendo Schreurs (VNCI)

De echte wereld moet een gezicht krijgen voor studiekeuzers en studenten. Verhalen uit de werkelijkheid kunnen helpen. Ze moeten weten waar ze terecht komen. Specifiek voor chemici moet duidelijk worden dat iets in de chemie niet per se hoeft.

Ruud Baarda (Colo)

De mbo arbeidsmarkt zit dicht op de opleiding. Informatie over stageplekken geeft dan ook informatie over de arbeidsmarkt. Ook decanen hebben baat bij een arbeidsmarktgerichte voorlichting.

Wilm van Dam (CWI)

Het gaat er bij voorlichting om dat je zo objectief mogelijk informatie geeft. Een beroepsbeeld kun je geven door filmpjes, die bestaan al en het scheelt veel tekst. CWI heeft competenties gekoppeld aan beroepen. Op de site van CWI (www.competentieatlas.nl) kun je competenties en beroepen aan elkaar koppelen.

Dik Leering (O Delft)

Iedereen wil kwalitatieve gegevens. Veel gegevens zullen niet meer kloppen na vijf jaar. Je kunt via youtube filmpjes aan laten leveren door bedrijven. Een kieswijzertje toevoegen zou een aanvulling zijn op de site. Misschien dat je dan gewichten kunt toekennen aan de interesses of aan de uitslag. De groepen die Joost Klein Entink noemde zouden daarvoor gebruikt kunnen worden.

Jim Allen (ROA)

Iedereen heeft veel ideeën We moeten zorgen dat het coherent en begrijpelijk blijft voor de gebruiker van de site. Pas op voor teveel informatie en zorg voor een ordening in de informatie.

Gertrud Visser (MKB-Nederland)

MKB-Nederland is een koepelorganisatie. Brancheorganisatie zouden best veel gegevens kun-

nen leveren waar behoefte aan is, bv. CAO's. Ze kunnen bijvoorbeeld de beroepsbeelden beter maken. Op die manier kun je met de branches praten. Het is belangrijk wat werkgevers aan-geven. Het MKB is wel een moeilijke, want diverse en grote, groep. Ondernemerschap zou meer aandacht kunnen krijgen, ook voor die opleidingen waar heel veel mensen in het onder-nemerschap terecht komen, maar waar er geen aandacht voor is. Bijvoorbeeld tandartsen en kunstensector, maar ook algemeen ondernemerschap. Wat wordt eraan gedaan binnen de opleiding.

Wilma de Buck (Studiekeuze123)

Bedankt voor alle bijdragen. Simpel en coherent zijn belangrijke boodschappen voor de site. Ook blijkt de behoefte aan beroepsbeelden groot, hier zullen we proberen invulling aan te geven.

4. Competenties en beroepsbeelden – verder praten in groepen

De groep gaat uiteen in twee groepen waarin over verschillende onderwerpen wordt doorge-sproken. Hieronder wordt de plenaire terugkoppeling over die overleggen weergegeven.

Beroepsbeelden

Het is goed om studiekeuzers al vroeg met beroepen en de beroepspraktijk te confronteren. Het is heel moeilijk om een beeld te geven van het beroep en van de arbeidsmarkt. Salarissen zijn voor opleidingen (met uitwaaiende studenten) moeilijker weer te geven dan voor beroe-pen. Niet alleen het startsalaris is interessant maar ook het salaris na 5 of 10 jaar. Een be-roepskeuzetest is niet per se nodig op Studiekeuze123, liever links naar al bestaande testen op internet en een studiewijzer als extra ingang in de database. Ook links naar informatie over branches kan op de site, je hoeft niet alle informatie zelf te tonen. Vraag is of dit onafhankelijk en niet misleidend is. De bronvermelding moet duidelijk zijn. Een top 5 met beroepen is een goed begin. Het liefst wordt de site uitgebreid met een ingang via beroepen en een via inte-resses, dan zijn de koppelingen optimaal. De beroepen dan wel in een passende beroepsprak-tijk (niet alle historici die buschauffeur zijn geworden er in opnemen).

Competenties

Er is een presentatiegegevens van de site www.competentieatlas.nl. Men vindt het nuttig om de site te kennen. Er is nagedacht over het toegankelijker maken van competenties, bijvoorbeeld in een game-versie. In het hbo wordt ook gewerkt aan standaardcompetenties, deze kunnen mogelijk als basis dienen voor het hoger onderwijs.

5. Slotwoorden

Er wordt aan de deelnemers gevraagd een slotwoord te spreken en aan te geven of de per-soon of organisatie betrokken wil blijven bij Studiekeuze123 en het eventuele vervolg op deze rondetafelbijeenkomst.

Frank Cörvers (ROA)

ROA levert al gegevens dit kan uitgebreid worden naar beroepen en sectoren. Betrokkenheid blijft.

Twan Verrijt

Er zouden meerdimensionale ingangen moeten komen. En er moet worden gekeken hoe com-petenties naar het wo en hbo kunnen worden vertaald.

Joost Klein Entink (Platform Bèta Techniek)

Het onderzoek naar de profielen van scholieren kan bruikbaar zijn en wordt doorgegeven.

Ernest Berkhout (SEO)

De competenties zijn interessant. SEO is commercieel maar heeft ook diverse openbare gege-vens.

René Hageman (VSNU)

De VSNU is bestuurlijk betrokken bij Studiekeuze123 en blijft dat. Het is goed als het bedrijfs-leven hier het voortouw neemt. Ik probeer het bij het VSNU bestuur onder de aandacht te brengen.

Arjen Schat (Philips)

Het is een nuttige bijeenkomst geweest. Philips zou kunnen helpen bij het maken van de be-roepsbeelden en is daar gaarne toe bereid.

René Eijsermans (Kunstconnectie)

Graag betrokken blijven, er is informatie te brengen en te halen.

Ruud Baarda (Colo)

Binnen het mbo is al veel nagedacht over competenties, mbo.nl zou een handreiking kunnen zijn. Voor het mbo is van belang om te laten zien hoe goede voorlichting eruit ziet.

Wilm van Dam (CWI)

CWI wil betrokken blijven, het is opvallend positief dat iedereen in deze discussie de klant voor ogen heeft bij alle oplossingen.

Anja van den Broek (ResearchNed)

Ik ben benieuwd naar het vervolg. En er moet goed worden nagedacht over de presentatie van gegevens op de website.

Dik Leering (O Delft)

Er zijn meerdere ideeën blijft graag meedenken over de technische realisatie van deze nieuwe wensen.

Peter Louter (Bureau Louter)

Het startsalaris zou in een bandbreedte weergegeven kunnen worden ipv als harde cijfers zoals het nu gepresenteerd wordt. Bureau Louter is een private onderneming en zou een bijdrage kunnen leveren aan de regionale gegevens.

Jim Allen (ROA)

Graag blijven meedenken, hbo en wo monitor hebben ook beroepen, als je die database kan-telt zijn deze beroepen te koppelen aan opleidingen.

Gertrud Visser (MKB-Nederland)

De branches blijven graag betrokken en kunnen een duidelijk beeld geven van de beroepen en de arbeidsmarkt. Op 12 februari zal ik deze wensen doorgeleiden bij een bijeenkomst van VNO/NCW en MKB-Nederland.

Wilma de Buck (Studiekeuze123)

We zullen kijken wat er op korte termijn kan gebeuren en zeker ook op lange termijn plannen maken. De meerdimensionele ingang en competentieatlas krijgen een vervolg. De volgende stap is meer concrete voorstellen voor te bereiden. In een later stadium zullen deze weer in breder verband besproken worden.

De voorzitter bedankt alle aanwezigen voor hun aanwezigheid en bijdragen.